

Szentmártoni János

DUNAVARSÁNYI LEVELEK (4)

„Amit a mindenható elvesz tőled
az is ajándék,
s amit meghagy, az is.
Kezedből nem röppen föl
az agyaggalamb, visszafajtván
a röptülés láza
ott lüktet, amíg csak élsz,
az ujjbegyedben.”

(Oláh János: *Amíg csak élsz*)

Innen, a varsányi erkélyről nem sok mindent látni;
olykor titokban, egy-egy cigaretta szünetében
elsétálok a kivilágított házak tetején,
a szeszélyesen indázó füstcsíkok között,
egész az állomásig,
hogyan megnézzem érkezését, indulását
a reménytelenség vonatának –
de ezt is csak a magam szórakoztatásaképpen.
Amúgy semmi különös...
Hiába vagyok itt száműzött, megtűrt idegen,
még csak észre sem vesznek,
mert az emberek hamar megszokják
egymás idegenségét.
Persze van ebben valami jó is.
Hisz magamra erőltethetem a nyugalom illúzióját;
nem kérde senki, ki vagyok, honnan jöttem,
mért hunyorgok mindig olyan furcsán,
mintha nem is a napfény bántaná szemem,
hanem egy baleset látványa.
Így, mivel semmiféle természeti vagy építészeti szépség
nem köti figyelmemet,
többet láthatok magamból,
s magamon át a naplementéből,

ha időben észbe kapok, és borospoharammal
kicsörtetek ide, az erkélyre.
Érdekes, hogy az itteni naplementében meg épp az tetszik,
hogy nincs benne az égvilágon semmi különös:
vörös, hús- majd rózsaszín, végül kékeszöld
derengés lépcsősorán ereszkedik alá e nap
a pincemélybe, hol megülnek tárgyaink,
kócos fejek forgolódnak gyűrött párnákon,
álmukból olykor kitekintve,
tompá, kifejezéstelen szemmel,
mintha delírium kódében váltanának pillantást
halott rokonokkal.
Nagy csönd-zsák ez a környék;
még mikor, mint kísértet-karaván,
elvonul alattam életem, az sem üt zajt,
pedig huszonhét-szer megyek ott egyszerre,
különböző korokban, különböző öltözékben,
szerelmes hulláimmal,
akikkel olyasmiről beszélgetek hal(1)hatatlan nyelven,
amelyről itt fönt, az erkélyen, még nem lehet fogalmam.
Szóval semmi különös...
Sokáig kerestem otthonom, hazámat,
lázasan, robogva, egyik szédületből a másikba esve,
s már-már olcsó szeszek és éjszakai csavargások
meddő kábulatába fojtott az öntudatlan kétségbeesés,
mikor kirántott onnan a döbbenet,
melynek szakadék-szélén ingadozva ráébredtem,
ott van az otthonom, hazám,
ahol éppen állok,
ahol a lányom felnő,
ahol feleségem megmorog,
ha megint nem dobtam a szennybe levetett ruhámat.
Ezért, a kettétört *repülés* eksztázisából kizuhanva,
és, sokadik helyszínként életemnek,
ezen az erkélyen megállva, mikor körülnézek,
és titokban, egy-egy cigaretta szünetében
elsétálok a kivilágított házak tetején,

---

a szeszélyesen indázó füstcsíkok között,
egész az állomásig, önjelölt idegen,
otthonommá mozdulom e tájat.
Másként nem tehetek.

Uram, amit *meghagytál*, s amit *elvettél*,
egyként köszönöm.

Hitel, 2003/3.

SZENTMÁRTONI JÁNOS (1975, BUDAPEST) GÉRECZ ATTILA-DÍJAS LÍRIKUS